

Sveriges nya arena för fria samtal!

Göteborg, 3–4 september 2021

På grund av pandemin och publikbegränsningar är Frihamnsdagarna i första hand ett digitalt evenemang. Streama allt som händer i tälten och på scen. Du kommer att hitta länkar till Frihamnsdagarnas webb-TV i programmet. [Länk till hela programmet.](#)

Vi medverkar lördag 4/9 kl. 10:30-11:15 Dawit (tältscen)

Hur kan vi lösa bostadsbehov tillsammans, omskapa systemen för livsmedelsförsörjning och organisera levande lokalsamhällen? Välkommen till ett panelsamtal kring medskapande processer och strukturer för våra basbehov. Läs mer här:

[Påverka, äta, bo och leva hållbart – hur kan vi medskapa våra lokala platser?](#)

*En samverkan mellan Coompanion, Studieförbundet
och Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen*

Projektet STÄRKA REGIONALT

Inom riksorganisationen Hela Sverige ska leva medverkar vi i flera temagrupper:

- Lokal utveckling
- Agenda 2030/Hållbarhet/Omställning
- Turism
- Externa kontakter

Mer information om vårt arbete kommer längre fram!

VÅRA PROFILFRÅGOR

PROFILFRÅGA LOKALT INFLYTANDE

Östergötlandsregionen

Ätt hållbart samhälle kräver att alla delar av landet utvecklas. En förutsättning för detta är att lokalsamhället involveras i utvecklingsprocesserna, erbjuds möjligheter till inflytande och handlingsutrymme. Vi i Hela Sverige ska leva Östergötlandsregionen vill vara med och utveckla metoder och sprida kunskap för ett stärkt lokalt inflytande. Vi vill att den lokala nivån beaktas och tas med i planerings- och genomförandeprocesser på alla nivåer som påverkar lokalsamhället.

Det behövs också en lokal organisation

Kommunsammanslagningarna 1992 och 1994 innebar att kommunhus med lokala politiker och tjänstepersoner lades ner på nio ställen runt om i landet, i sviterna av detta, i avsikten av en organisation som såg till områdets utveckling och förvaltning, väntade sig byråsektorn stark. Inte konstigt alls, ett samhälle behöver också en lokal organisation.

Med utgångspunkt i idéskriften "Den första samhällsövningen" (Herlitz, Arén, Hela Sverige ska leva, 2019) ser vi behovet av en ny lokal organisation där det offentliga, privata och civila samhället samverkar kring demokrati, finansiering och förbudsgod övervakning. Vi vill stimulera en "anlagsgemenskap" med en hållbar lokal organisation där man har klara regler för makt och ansvar och till vilken storkommunen kan delegera passande delar av sina kommunala åtaganden. Kommunstyrelsen "Stärkare kommuner" (SOU 2020:8) öppnar för experiment där "Forsöksverksamheten ska syfta till att pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden."

Svågadalens – en väl fungerande förebild

I mars 2020 – strax innan Corona restriktionerna – var vi tillsammans med intresserade från Västra Gotaland och Skåne på studiebesök hos Svågadalensnämnden i Svågadalens med 7 byar och 490 östsvenska invånare. Verksamheten har fungerat väl i mer än 25 år. Den är unik så till vida att medlemmarna väljer ledamöter från bygden till nämnden i allmänna val. Man röstar inte på politiska partier utan att det är kandidaternas renommé som goda medlemmar i kommunens som räknas.

Kommunen kan med fördel delägga

Hälsökval kommun deläggar verksamheter, och anslår pengar till kommunledningskontor och drift av kommunledens skolor, barn- och äldreomsorg, fritidsverksamheter, kultur och arbete med landsbygdsutveckling. Allt är samlat i byggnader som ligger nära varandra. En kommunledningschef – som samtidigt också är skol-, fritids-, omsorgs- och kulturchef – ansvarar för att genomföra nämndens olika beslut. Genom den rumsliga närheten till varandra i det dagliga livet – gemensam "restaurang" med skolbarn, lärarna, personalen, byborna och samstyrelsen av lokaler för skola, nämndens möten, kyrka, bibliotek etc. – underlättas på ett radikalt sätt samordning och samarbete. Allt liksom hänger ihop och bildar en förtärlig och överblickbar helhet och mötesplats. De från kommunen anslagna medlemmarna utnyttjas på ett effektivt och mycket inlämningssätt.

En demokrati för platsens hållbara framtid

Under 2021 vill vi aktivt försöka påverka kommunerna att inom Kommunstyrelsens namn lägga sig i startspåret för kommunexperiment för stärkt lokalt inflytande och nya former för en bättre välfärdproduktion, typ Svågadalensnämnden.

Text: Ulla Herlitz

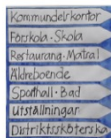

Bild: Hans Arén, Ulla Herlitz och Hans Arén.

På studiebesök hos Svågadalensnämnden.

Foto: Erik Bäck

PROFILFRÅGA HÅLLBARA MATSYSTEM

Östergötlandsregionen

Hållbara Matproduktion är mer än mat! Coronapandemin har visat på olika aspekter av samhällets sårbarhet. För vår gemensamma överlevnad måste en omställning till hållbart samhälle ske. Alla samhällsaktiviteter måste förhålla sig till FNs Globala hållbarhetsmål.

Förutsättningar att klara upprepade ekologiska och sociala kriser är större hos lokalsamhällen med inbyggd flexibilitet anpassad till lokala förhållanden. Minskad sårbarhet vad gäller matförsörjning innebär en större grad av lokal matproduktion och mindre beroende av det globala matsystemet. Detta innebär kortare transporter och produktionsnoder som bygger på lokala förutsättningar och kretsloppssystem. Det ger variationsrika (mat)landskap, hög biologisk mångfald och fler arbetstillfällen i matsystemet. I ett nödvändigt hållbarhetsperspektiv måste vi åter betona till omgivande landskap för sin matförsörjning. Detta medverkar till att kvävet mellan stad och land kan överbryggas. Den minskade reseraktiviteten under coronatiden har lett till en uppvärdering av när-natur där matlandskap ingår.

Ett hållbart matsystem innefattar alla FNs 17 globala hållbarhetsmål

Hållbara matsystem och lokal matförsörjning är en verksamhet som i Östergötlandsregionen och alla andra regioner har en mycket stor potential och ekologisk, geografisk och historisk förankring. Denna verksamhet kommer att ha stor betydelse för omställning till en hållbar framtid och samtidigt ha positiv inverkan på regional- ekonomisk utveckling.

För Östergötlandsregionen gäller:

- Matproduktion har en lång historia. Landsbygdskommunerna i Östergötlandsregionen är alla präglade av små och mellansåra jordbruksenheter och Göteborgs kommun har ett stort innehav av jordbruksmark
- Självförsörjning för regionen är möjlig för grönsaker, kött, ägg, mejeriprodukter
- Stort behov av arbetskraft för olika led i det regionala matsystemet: Teknisk utveckling för skörd av grönsaker, lokal vidareförädling och distribution;
- Integration och kulturell mångfald i samband med matproduktion
- Kunskap – kombinerat akademisk och erfarenhetsbaserad i lokala-regionala matsystem
- Matlandskap, Foodshed, kan utvecklas för denna storstadsregion med närnatur – stor potential för besöksverksamhet i nära matlandskap

Vi vill från 2021 arbeta för utveckling av lokala och regionala matsystem i Östergötlandsregionen genom: samarbete med alla regionens kommuner, lokalsamhällets grupper och branschorganisationer som lokala producentföreningar, LRF och Hus-hållningsallskapet

Text: Camilla Almered Olsson

SÖK VÅRA STIMULANSPENNGAR

Föreningar kan söka **5000 kr till projekt eller verksamhet** som gynnar bygden. Läs mer om finansieringsmöjligheter och [riktlinjer på vår webbplats](#).

Ansökningar tas emot och hanteras fortlöpande. Skicka din ansökan med e-post till goteborgsregionen@helasverige.se

Styrelsen efter årsmötet i mars består av:

Tjörn (Klädesholmen)

BERT OLSSON, ordförande - 0705 93 79 64

Göteborg (Styrsö)

ULLA HERLITZ, vice ordförande - 0703 62 82 34

Härryda (Hindås)

METTE WALDROP, kassör/hemsida - 0708 30 31 50

Göteborg (Olofstorp)

ERIK BICK - 0709 39 70 43

Ale (Skepplanda)

LEIF ANDERSSON - 0708 33 82 36

Kungälv (Lycke)

GUNILLA ALMERED OLSSON - 0730 91 49 17

Partille (Furulund)

KARIN HVIT - 0702 89 19 01

Lerum (Tollered)

MARIA JERENVIK - 0705 47 38 37

Alingsås (Stora Mellby)

HOLGER ANDERSSON - 0708 40 54 82

Bert Olsson, ordförande i Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen

**Vill du komma i kontakt med oss, skicka e-post till:
goteborgsregionen@helasverige.se**

Copyright © 2021 Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen, All rights reserved.

Vill du inte längre prenumerera på våra Nyhetsbrev?
Du kan uppdatera dina uppgifter eller avprenumerera.

